

Dolgozat címe: Érzékenyítés a gyermekirodalomban

A dolgozatot készítő hallgató neve: Nagyné Szarka Diána

Óvodapedagógus szak, levelező

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Kaposvári Campus

Belső témavezető: Dr. Domokos Áron, egyetmi adjunktus

Dolgozatom fő célja az érzékenyítés megismertetése és módszereinek a felkutatása volt. Ezen belül szerettem volna, hogy a gyermekirodalomban a fogyatékossgot, hogyan jelenítik meg. Ezenbleül a gyermekirodalomban a fogyatékossg megjelenítését, hogy az oldják meg az írok. Összeségében minden kérdésre választ kaptam, ami felmerült bennem a dolgozatom készítése során. Ilyen kérdések voltak, hogy Miért számít tabu témának? Akár egy családban akár egy intézményben? Az oktatásban miért nem veszik bele jobban? Miért nincs szó az elfogadásról megértésről? Miért nem olvasnak ilyen meséket, könyveket? Egyáltalán miért érezzük kínosnak/tabunak az olvasást? Miért érezzük a tudást kínosnak? Az érzékenyítés mint fogalom már régóta jelen van a társadalmunkban de igazán fontossá és jelentőssé talán az elmúlt 10 évben nőtte ki magát teljesen. Az érzékenyítés mint megközelítési mód, különféle témákkal foglalkozik. Az érzékenyítés olyan elvi felvilágosítás vagy gyakorlati nevelés jelent, aminek célja, hogy valaki könnyebben elfogadja azokat az embereket, akik különböznek tőle vagy eltérnek a megszokottól. Ez egy folyamat és nem egy egyik napról a másikra történő dolog. Hosszú és küzdelmes út áll az érzékenyítés előtt, főleg a gyermekirodalom tekintetében. Ha meséről beszélünk akkor mindenkinek egy tündérmese, varázsmese vagy népmese jut eszébe, de nem egy hétköznapi témát feldolgozó műmese. Ezek a mesék mindenféle témát feldolgoznak most már, olyan színvilággal, fogalmazással, illusztrációval és szóhasználattal, hogy egy gyermeknek is érthető és élvezhető legyen. Ezen belül maga az olvasás is egy nagyon fontos tevékenység a gyermekek életében. Kihat a fejlődésükre, szókincsükre, beszédképességre, fantázia és képzelőerőre is. Szülő-gyermek kapcsolatot erősíti. Magabiztosságot ad egy gyermeknek, megoldóképessegét, helyzetfelismerést. Ehhez persze, a megfelelő könyveket kell olvasnunk együtt a gyermekekkel. De arról is vannak már felvetések, hogy, azok a gyermekek akiknek a szülők olvasnak, ők előbb kezdenek el beszélni.

Dolgozatomban elkészített interjú egy csodálatos írónővel készült, aki a szívében viseli az érzékenyítést és a fogyatékos emberek sorsát és mindent megtesz azért, hogy terjessze ezt a témát, eleinte család körében, aztán az ismerősök később a könyvei által az egész világon terjeszti a „különleges“ emberek életét.

Maga az érzékenyítés igen fontos a társadalmunk következő generációjának a neveléséhez. Szeretném, ha az a társadalom amiben a gyermekem nő fel, az egy elfogadó és befogadó társadalom lenne, ehhez meg elengedhetetlen az érzékenyítés, minél előbb elkezdni, már a legkisebb korban. Az óvodában a 3-6 éves korosztály számára már rengeteg ilyen könyvet lehet találni, ami ilyen témákkal foglalkozik. Ezek fontosságára szeretném felhívni a figyelmet a dolgozatommal, hogy merjünk ilyen könyveket olvasni a gyerekeknek és merjünk ezekről beszélni. Ne számítsanak tabu témáknak a közösségben, a fogyatékoság legyen egy természetes részt vevője ez életünknek és ne ördögtől valónak számítson. A jövőre nézve szeretném, ha ez a téma minden családban, oktatásban, munkahelyen általános és megszokott témává válna, ha nem tabuként hanem természetes, hétköznapi témaként lenne kezelve. Szeretném megtalálni azt a módszert, ami mindenkit megfog, hogy azokat az embereket, akik még mindig távolinak érzik ezt a témát és még mindig a régi berögzült sztereotípiákat részesítik előnyben, hogy valahogy ezeket az embereket is ha csak egy kicsit is, de jobb útra lehessen téríteni. Tudom, hogy nem lehet megváltoztatni az egész világot egy nap alatt, azt is tudom, hogy ez egy hosszú folyamat és így sem fog mindenkit elérni ez a téma, de hiszem, hogy a változás elkezdődött. Hiszem, hogy lehet hatni az emberekre, anélkül is, hogy ezt a saját tapasztalatuk, rossz élményük miatt változna meg.

A változás, ami egy ítéletek nélküli társadalmat fog felépíteni, ahol az emberek elfogadóbbak, megértőbbek és segítőkészebbek. Ahol, nem kirekesztik és kiközösítik azokat az embereket, akik „mások“ hanem befogadják és segítik őket. Ahol az oktatás intézmények is készen fognak állni az ilyen gyermekekre. Ahol a „mássággal“ küzdő „különleges“ emberek is egyenlőnek érezhetik magukat, és ami a legfontosabb: jól érezhetik magukat az életükben.